

Anul VIII. CLUJ, 15 FEBR. 1932. Nr. 3.
REVISTA PEDAGOGICA-
CULTURALA-SOCIALA



BCU REDACTOR: MARIAN SASU Cluj

CUPRINSUL:

SAINT JÉROME: Despre țăranism și democrație.

NICOLAE D. MARIN: Câteva constatări și propuneri.

AUREL MITREA: Importanța educativă a lucrului manual.

Partea oficială.

Știri.



*Organ oficial al Revizoratului și Comitetului școlar din jud. Cluj
Apare de două ori pe lună*

ABONAMENTUL: 150 Lei pe un an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitetele școlare și particulari 180 Lei —
Redacția și Administrația: Revizoratul școlar județean CLUJ



Despre țărănim și democrație

„Cât bine s'ar răspândi în lume, dacă toți oamenii mari n'ar socoti o scoborâre să lucreze fără preget pentru binele obștesc, dacă n'ar privi de sus pe semenii lor“.

Pestalozzi

Nu avem de loc intenția de-a transforma această modestă tribună, dăscălească prin excelență, într'una politică; dar nimic nu ne obligă să tăcem atunci când condee simbriașe cluburilor politice vântură cu atâta inconștiență chestiunea *țărănimului*. Nu, căci mai întâi de toate fiind noi înșine niște țărani — ca unii ce viețuim în mediul rustic — avem posibilitatea unei alte cunoașteri a țaranului, decât acei avocaței ai urbelor, cari îl cunosc fie prin prisma onorariilor ce incasează, fie prin aceea a amintirilor idealizatoare din mică pruncie, ceéace e și mai regretabil.

Nu de mult a apărut într'o gazetă tinerească a unui partid politic dela noi un curios articol intitulat „*Țărănim și democrație*“. Ce frumoasă împerechere de cuvinte! Mai ales când autorul articolului nu concepe țărănimul în opoziție cu democrația, când se deosebește din capul locului de ideologia democrației burgheze, de tip industrial, când la noi tonalitatea regimului politic n'o dau muncitorii și funcționărima, ci țărani, cari trebuie să fie coeficientul principal al democrației; când în fine în țările din Răsăritul și centrul Europei idealurile democrației sunt afirmate de partide țărănești, formate și adesea conduse de țărani (?) s'ar putea să nu ia aci naștere democrația de tip agrarian țărănesc?

O, sancta simplicitas! Mărturisim că rareori ne-a fost dat să întâlnim, chiar la niște tineri, asemenea exaltări idealiste sau asemenea ignorare a realităților, ca cele cuprinse în articolul cu pricina.

Dar cam așa e când iei dezideratele drept realități, când nu poți face distincție între cele dintâi și cruda realitate.

Căci ce e în realitate acel mult trâmbițat *țărănim*, pe care și-l revendică fiecare partid dela noi, fără oseblre?

Să ne oprim un moment — fără teamă de condeful lui Caragiale — asupra „țărănismului“ marele nostru învățător, mântuitor al săracilor, predicator al poporului, tată al orfanilor, întemeietor al școalei poporului, educator al omenirii, om creștin, cetățean, ce a fost Pestalozzi — și atunci vom înțelege totul.

Să cugetăm puțin asupra vremurilor turburi în care se desfășoară acțiunea apostolică a acestui neprihănit și integru țărănist, care a reușit să pună în practică — ca simplu particulă — o bună parte din eroicul și umanitarul său program, spre a conchide că țărănismul politic al zilelor noastre, ce se sbate între retorică, demagogie și pospăială, e nedemn de acest nume.

„Dragul meu popor, am văzut starea ta de înapoiere și mi s'a făcut milă de tine, vreau să te ajut; te cunosc și mă dau ție“, a spus-o și a făcut-o acel mare apostol elvețian, ce a devenit rând pe rând agricultor, tată al orfanilor, învățător și educator.

„Țărănismul pestalozzian este predică și faptă zi de zi“.

Nu-l cerem politicianților noștri de azi, căci nu toți înșii pot fi pătrunși de duhul apostolic. Ci dacă le place a se numi cu emfază „țărăniști“, ceace le cerem e o mică băgare în seamă a intereselor satelor noastre.

„Mai multă lumină“! Pestalozzi a pus în văzul conducătorilor de țări nevoia școalelor pentru mulțimea anonimă, — a școalelor populare. Oare când școala primară românească se află în starea disperată de azi, — vedeți statisticile în ziare — cu ce și mai poate justifica țărănismul coteriile noastre politice? În paginile acestei reviste s'a mai scris:

„Domnilor miniștri de azi de ieri și de mâine, dacă tot gândul Dv. e îndreptat spre școala secundară și universitară, acordând elevilor internate, cămine, burse și celor dela școala primară nici o păreche de ghete pe lângă o impusă obligativitate, ați putut face să avem azi o pletoară de aspiranți fără nădejde la funcții, căci la noi nu dorul de a se instrui duce la școala secundară, ci dorul de a deveni un mic ori mai mare bugetivor, însă despre plugari luminați cari să îngrășe pământul cu produse chimice și să lucre cu mașini, nu cu trupul lui, nu se poate vorbi“. (D. Toma Cocișiu în „Amicul Școalei“ a. V. Nr. 47).

Cam acesta este țărănismul partidelor noastre.

Dar democrația? Ce este democrația?

După însăși spusele Dlui Vaida-Voevod: „democrația e contribuția masselor la conducerea țării“.

Există la noi acea contribuție a masselor? N'o prea vedem, sau e pur și simplu iluzorie. Vedem doar o contribuție electorală a masselor de alegători, pentru ca la urmă mandatarii să spolieze nevoile acelor masse. Mai vedem apoi o dictatură lașă a cluburilor și coteriilor politice și atât.

Nu ne lipsește însă o presă democratică. — și aceasta, care și din „feciorelnicul“ Max Goldstein face erou, sistematic menajează sectele religioase, și defaimă biserica ortodoxă, temelia sufletească a statului național¹⁾, este presa minoritară din Str. Sărindar.

Țărănism și democrație? Dacă țărănism însemnează numai a te umfla în discursuri pentru cauza țărănului, sau a-l imortaliza suferințele într'o oarecare plesă literară, — iar democrație, tragerea pe sfoară a alegătorului, atunci concedem celor inspirați de parfumul cuvintelor: vor fi existând și în țara noastră.

Saint-Jérôme.



Câteva constatări și propuneri

Zic unii și zic și alții din tagma învățătorescă, că nu pot să facă învățământul „intuitiv“ și deci „activ“ în acelaș timp, deoarece n'au întreg laboratorul de instrumente și aparate de cari să se folosească în predarea cunoștințelor. Și, bazați pe această motivare de altfel nulă și neavenită, acești „meniți“ de a da cunoștințe trainice, micilor odrasle umane, se rezumă la obiceiul vechiu, care totuși este vecinic nou, de a zice: „luăți d'aici și pân'aici!“

Aceasta este toată predarea, iar la ascultare numai acel individ este aplaudat, care poate să recite cuprinsul lecției în mod mecanic. Și cine oare poate să mulțumească p'un astfel de dascăl? Răspund: „numai cei cu memoria dezvoltată, iar ceilalți sunt expuși d'a rămâne repetenți, sau vecinic să le sune la ureche epitetul de „leneși“. Câtă nedreptate au colegii ce judecă lucrurile în felul de mai sus! De ce să aruncăm vina pe acele vlăstare, când noi suntem de vină?

Când noi nu ne mai aducem aminte de felul cum, „Ioan Henric Pestalozzi“ cerea pătrunderea cunoștințelor în intelectul

1) R. Ciorogariu, ep. Orășii în „Iile trăite“.

coptului? Când „Rabelais, Ioan Amos Cormenius, John Loke, Jean Jaque Rousseau” și atâția „alții” ziceau: „orice cunoștință, pentru ca să fie pe deplin asimilată, trebuie să treacă prin cât mai multe simțuri?” Iar dacă vrem să ținem seamă de acest dicton pedagogic și de atâtea altele auxiliare lui, trebuie ca întreg învățământul să fie predat în mod „intuitiv”. Și acum poate mulți vor zice: „cum să l fac intuitiv, când n'am niciun instrument în cancelaria școlii?”

Eu însă vin și spun și cu mine poate atâția alții că: „un învățător care este cu adevărat conștient de chemarea sa, poate să facă învățământul nu numai intuitiv și activ, ci îl poate face și „plăcut”. De ce, spre exemplu, când are de predat la Geografie „planul satului” stă închis cu elevii între cei 4 pereți ai clasei și face pe tablă un desen fictiv al satului? Oare n'ar putea să se ducă cu elevii după dânsul să cerceteze toate străzile satului și numai apoi să-l redacteze pe hârtie? De ce, apoi, când are de predat la acelaș clasă (e vorba de cl. II) movila, dealul, râul ori balta îi ține pironiți ca pe niște sfinți cu mâinile la piept și cu ochii țintă la dânsul, când ar putea foarte bine să meargă afară din sat, să le vadă, să le pipăie? În felul acesta ar fi sigur învățătorul, că receptoarele sale nu vor mai fi artificiale, ci vor reține o viață întreagă, ce-au acumulat la o vârstă atât de fragedă. Câți învățători nu predă noțiunea de „orizont” fără ca pe copii să i ducă la marginea satului sau orașului, pentruca să vadă și ei — micuții — că ntr'adevăr, par'că cerul se unește cu pământul?

Acesta ar fi pe scurt laboratorul dascălului, de ale cărui mijloace intuitive s'ar servi la predarea cunoștințelor geografice.

Vor zice poate mulți: „da, dar numai la geografie vom putea beneficia de mijloace intuitive naturale; pe câte vreme la aritmetică, religie și celelalte obiecte de studiu, ne vom mărgini tot la vechiul tradiționalism al înaintașilor noștri, d-ă zice pentru a nu știu câte-a oară: „d'aici și pân'aici”.

Vor zice Dlor, dar n'au dreptate, căci și la aritmetică, tot intuiția este „atot-puternică”. Răul cel mare e, că învățătorul nu-și dă adevăratul său obol, pentru sufletul zeclilor de generații ce-i ies din mână. Oare câți dintre „colegi”, au împrumutat un metru, pentru ca să arate copiilor, pe calea cea mai concretă, că este făcut din lemn, din metal ori din pânză? Câți au pierdut timpul măsurând lungimea creioanelor, cărților, caietelor

pentruca școlarii să înțeleagă cu adevărat măsurăturile cu sub-multipli metrului? Sau câți au plecat cu școlarii având un lanț de 1 dam. sau 1 hm. să măsoare mai întâiu lungimea curții școlare și mai apoi lungimea unuia sau mai multor drumuri? Pușini!

Se mulțumesc numai a le spune că: „metrul, litrul, gramul, etc. sunt unități principale“... și așa mai departe, fără să facă pe școlar să pipăie realitatea. Vor zice iarăși mulți: „dar de unde lanț de măsurat“? Răspund că: asta nu-i o greutate, dar este în schimb o neglijență vătămătoare. Dacă în toată comuna nu se găsește un lanț de măsurat, se găsește cu ușurință o frânghie, din care măsoară cu metrul 1 dam., infiltrându-se astfel pentru veșnicie în mintea copiilor regula ce sună: „1 dam. = 10 m.“ Au măsurat 1 dam. din funie ei, cu mâna lor. La fel se întâmplă și cu noțiunea de suprafață, cu volumul și cu tot materialul „aritmetician“. Școlarul știe pe de rost formula prin care se află: suprafața dreptunghiului, trapezului, cercului, etc. dar ca să-ți măsoare curtea școlii sau a casei părintești, rămâne cu mâna'n gură și cu ochii holbați. Tocmai atunci vede și el — sârmanul — cât de neputincios este în afară de scoarța cărții!

La fel se întâmplă și cu „volumele“. Elevul știe cu ochii închiși să spuie cum se află volumul prisme, dar ca să afle volumul unei scânduri nu se bagă, că doar zice el cu destulă dreptate: „d'astea nu ne-a'nvățat Domnu“!

Vedem dar, că felul cum se efectuează învățământul încă în multe părți, e mai mult decât dezastruos. Deci, să deschidem ochii mari și să nu ne mai văietăm zilnic, că n'avem laborator pentru experiențe. Laboratorul ni-l facem noi, cu elevii noștri. Nu este atâta nevoie să cerem corpuri geometrice dela „Casa Școalelor“, că pe acestea le putem face noi cu școlarii noștri fie din lemn, fie din carton, ori argilă, aplicând astfel cu mult folos lucrul manual. Dar câți au făcut astfel de minuni? Iarăși pușini!

Vedem dar, că nu laboratoare științifice ne trebuie, ci suflet de apostol și s'a făcut totul! Ca laborator, atât pentru bogat, cât și pentru sărac, este darnica și prea puțin capricioasa natură! În natură putem s'admirăm puterea Dzeiască, iar nu în lecțiile moarte de religie, pe cari bietul școlar le recită ca de frica morții! Și, pentruca această afirmație să fie pe deplin mo-

tivată, să-mi fie permis să dau ca exemplu o constatare destul de tristă :

Treceam într'una din zile printr'o comună, al cărui nume nu-l mai dau în vileag pentruca să nu jicnesc pe cei 4 colegi, căci 4 erau acolo ! Pe marginea șoselei, 2 copilași ca de vreo 8—9 anișori, ceteau de mama focului. Curiozitatea mă determină să văd ce citesc. Mare mi-a fost mirarea, când am văzut că citeau de zor lecția la religie. Instantaneu și fără nici un scop chiar, l-am întrebat : „de ce citiți la religie ? la celelalte lecții ați învățat“ ? Cu vocea tremurândă mi-au șoptit : „N'am învățat ; dar la celelalte lecții, Domnu' nu ne spune să știm ca'n carte“ ! Măhnit și fără să mai cer vreo lămurire dela cele 2 victime ale lecției de religie, m'am îndepărtat tot așa de încet, după cum mă aproplasem.

Mă întreb acum : „Cunoștințe ne trebuie nouă dela religie sau sentimente“ ? Și acum nu pot să trec mai departe, fără ca să nu amintesc dictonul pedagogic citat de Comenius în didactica „Magna“ care sună astfel : „Cunoștința fără virtute, este tocmai ca un inel de aur în râtul unui porc“ ! Și atunci, de ce să chinuim pe bietele vlăstare umane să învețe pe de rost încă din cls. II-a cuvinte ne mai auzite ca : „Canaan, Isac, Avraam, Egipt, Filistenii, etc.“ ? N'ar fi mai bine să luăm numai învățătura din acele bucăți ? N'ar fi iarăși foarte bine ca acele învățături să le aplicăm la viața practică ? Nu e nevoie ca să știm că Isus a zis : „Iubește pe aproapele tău, ca pe tine însuși“ ; ci mai bine să-l iubim pe „aproapele“, ca fiind o cerință internă a noastră.

De acelaș vitregie, cu care se tratează lecțiile de religie, se bucură și lecțiile de științe naturale.

De ce să le vorbim copiilor în întunericul clasei despre „grâu“, când l-am putea cu toții pipăi în lanurile dela marginea satului ? De ce se vorbește și se învață pe de rost, de felul cum se crește ceapa, usturoiul, plantele de grădină, florile, etc., când grădina școlii este plină de bălării, făcându-ți impresia unui loc pustiu ? Oare unde s'ar aplica cu mai multă eficacitate intuiția, dacă nu aci ? Trebuie să recunoaștem, că trăim în secolul „măștii“. Pledăm cu toții în toate părțile, că astăzi învățământul a luat noii directive, că se predă în mod intuitiv, că este plăcut, interesant, familiar și că întruchișează toate cerințele școlii noi — școlii active. E adevărat ? Fie ca aceste „constatări

și propuneri" să fie un îndemn pentru noi toți, cari fără gând de răsplată, ne-am înhamat la misiunea cea mai grea a secolului XX-lea.

Budești—Cluj

Nicolae D. Marin, inv. dir.



Importanța educativă a lucrului manual

Progresul omenirii s'a făcut prin sacrificiile
Munca e la baza ori cărui pas de înaintare.

Vesale.

Ființele sunt create a nu sta în nelucrare, a nu sta în pasivitate. Existența lor să păstrează datorită în cea mai mare parte mișcării. Acest lucru îl putem observa la ori ce ființă de pe fața pământului — și cele mai inferioare vietăți din scara zoologică le vedem mișcându-se pentru a-și prinde hrana sau a-și schimba locul.

Omul nu este o ființă care se între în viață înarmat gate, cum se întâmplă pe scara de jos a zoologiei, unde vedem animale adulte îndată după naștere, el trebuie să treacă un timp, în care să se pregătească pentru lupta vieții adevărate. Oare cine are menirea, ca ființa omului să o pregătească pentru lupta vieții? Fără îndoială, că răspunsul va fi „școala“. Horace Maun spune că: școala este cea mai mare descoperire a omului, numai prin școală se poate perpetua zestrea moștenită dela generația trecută, la cea viitoare, numai prin școală se poate mări doza de putere sufletească, tot școala prescurtează timpul de pregătire pentru viață.

Să stăm puțin de vorbă, să vedem dacă școala de azi îndeplinește cerințele pentru a pregăti omul de mâine în lupta vieții și spre nenorocire vom observa că „nu“, ba ceva și mai mult, vom observa că școala de azi este contra principiului. „Cât mai multă libertate copilului“: Rousseau. Școala nouă, mai bine zis, școala viitorului, vrea să descătușeze pe copil din vechile forme ale școalei și a-i da cât mai multă libertate, adică a înlocui școala de carte verbalistă cu școala nouă activă supra numită integrală, care se adresează întregii vieți psihice și fizice a copilului.

Școala nouă tinde să formeze în copil o mai mare independență, prin mai multă activitate proprie; ea voește să influențeze mai mult asupra voinței, decât asupra intelectului. Școala nouă vrea să facă trecerea din familie în școală, fără să se simtă și fără să fie împiedecat în activitatea lui. „Fianța omului la vârsta aceasta — zice G. Kerschensteiner — este esențialmente muncă, creație, mișcare, experimentare, încercare, o nefcetată învățatură în mediul realității”. Iată deci de ce trebuie să țină cont școala nouă, trebuie să aibă în vedere natura sufletului copilăresc și să se adapteze acestuia. Nu trebuie să ne preocupe, în educație interesele viitoare, ci prezente ale copilului. Maxima „Non scholae, sed vitae discimus” nu este admisibilă decât dacă ne gândim la viața prezentă a copilului, nu viitoare.

Școala nouă înțelege munca sub toate raporturile, nu numai ca muncă intelectuală. Chiar câștigarea de cunoștințe se realizează în această școală, nu prin comunicare, ci prin proprie activitate a școlarului. El însuși trebuie să vadă, să observe, să experimenteze. Lecțiile trebuie să se întemeieze pe lucruri concrete, alese cu multă precauțiune din mediul elevului, căci dacă nu se face o intuiție temelnică, nu se pot câștiga reprezentări clare; dacă reprezentările nu sunt clare, nu pot nici noțiunile, în urma acestora nu poate să aibă nici clară judecată, — aceasta este o lege psihologică, care nu se poate contesta. Reiese deci că ideea centrală a școalei noi, este metoda activă în educație și folosirea lucrului manual ca mijloc de educație. Aceasta metodă activă nu este de tot nouă, ea datează din timpurile cele mai vechi ca un bun mijloc de educație.

La Greci au fost desăvârșite jocurile olimpice. Aristotel spune că: „Mâna este unealta uneltelor”, iar un alt învățat spune că este crerul exterior. La Romani totasemenea, educația era îndreptată spre folos practic. „Minte sănătoasă în corp sănătos”: Juvenar.

Mai târziu însă, în evul mediú sub stăpânirea credințelor religioase, începu o cruciată împotriva a tot ceea ce putea aduce vre'o bucurie, până și plimbările erau oprite. Cu renașterea, lucrurile să schimbă. Jocul își recapătă valoarea și odată cu el și activitatea practică. Rabelais cere educație pentru viață, muncă proprie. Important e programul său pentru zilele de ploale, când nu se putea face exerciții în aer liber. Elevii lucrau împletituri de paie, despicau și tălau lemne, pictau, sculptau, ș. a. Comenius

se exprimă: ce învață cineva, să învețe lucrând, școlile trebuie să fie adevărate ateliere în plină activitate. Rousseau însă a fost cel mai de seamă om, care a înțeles pe deplin copilul, el spune: „Pentru a-l deprinde să fie activ, pune în programul lui Emil activitatea practică sau lucrul manual, în loc să țină pe copil toată ziua cu ochii pe carte, îl pune într'un atelier să lucreze mâinile sale în folosul spiritului. Muncind un ceas, va câștiga mai mult decât ar asculta explicațiunile o zi întreagă. Mare importanță educativă atribuiesc activităților practice și jocului Pestalozzi, Disterweg, dar mai ales Fröebel. La acest din urmă pedagog găsim activitate practică și joc la baza educației. Iar cece caracterizează timpul nostru de față, timpuri moderne este cucirirea făcută cu mâna. Prin mână — meseriile și industria au luat locul intelectualismului și în special funcțiunile memoriel. Exercițiile manuale și educația industrială au în vedere atât exercitarea corpului și în special organele: mâna și ochiul fie pentru o carieră de îndemnare, fie pentru îndemnarea în sine necesară din punct de vedere social și considerată ca adevărata pregătire pentru viața adultului. Acest lucru mai ales l-au văzut Americanii cari au rupt mai de vreme cu școala tradițională plină de forme punând mâna pe lucru. Unde sunt ei și unde suntem noi?

Concepția pedagogică a mers mai departe și în jurul lucrului manual, luat ca centru de organizațiune a întregului învățământ, s'a concentrat toate celelalte noțiuni. Copilul își lucrează singur jucăriile. Iată un indiciu a naturii al muncii spontane. Tot așa mlădierea corpului prin diferite mișcări alt indiciu natural. Ei descopere mereu noul domenii pentru satisfacerea plăcerii lor de ocupație, care îl preocupă, până a uita de toată lumea cealaltă. Copiii sunt gata de a lucra întotdeauna și în tot locul. Astfel copilul, fără ca să se despartă de joc, capătă îndemnarea în grădinițe, țesut, în lucrul lemnului sau al metalelor, ș. a. Obişnuința cu astfel de ocupațiuni îi dă copilului un caracter mai omenesc. Activitatea este elementul de viață al omului. Ea desvoaltă spiritul de observație, judecata, voința, acțiunea, sentimentul moral, estetic și religios, cari în ultimul timp lasă mult de dorit. În joc și în activitatea practică firea copilului să desvoaltă în chip limpede, vine în contact direct cu realitatea obiectivă. Tot capitalul de cunoștință ce va câștiga fără simțul tactil, este un material nesigur pentru abstracțiune, care lucru l-a observat Pestalozzi și mai cu seamă Fröebel. „Adevărul va

întra în spiritul elevilor pe calea mușchilor, mai mult ca prin ochi și urechi", zice Lapie. Prin activitate mai putem obține și un folos moral: Obiceiul contractat de elev în școală, de a-și forma convingerea asupra unui obiect sau fenomen pe cât posibil prin el însuși prin experiență proprie s'ar putea cu timpul — după ce se va fi înrădăcinat în spiritul lui — aplica și la raporturile sale sociale, în sensul că atitudinea ce va lua față de persoane și fapte, de instituții și legi, de artă și literatură, va fi determinată, în general, de o convingere sănceră, bazată pe cunoașterea lor exactă și directă.

Huedin

(Va urma)

Aurel Mitrea.



PARTEA OFICIALA

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

SUBREVIZORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI CLUJ

Nr. 450—1932.

OBIECT: *Posturile vacante pentru transferări din județul nostru.*

În conformitate cu ordinul Nr. 20042—1932 al On. Minister al Instrucțiunii Publice, publicăm mai jos posturile vacante pentru transferări din județul nostru. Toți aceia, cari doresc să fie transferați în locurile aceste, vor înainta cererile până la 1 Apr. a. c. Subrevizoratului nostru Cluj, Piața Cuza Vodă. Cererile, sosite după 1 Apr. 1932, vor fi considerate nule, conf. Art. 129 din lege. Fiecare solicitator își va înainta cererea prin subrevizoratul școlar respectiv spre ași da avizul și prevedea cererea cu *tabloul informativ*, statorit de Minister. În lipsa acestui tablou nu vom putea lua în considerație nici-o cerere venită din alte județe. Lăsăm acum să urmeze posturile vacante, arătând în dreptul fiecărei comune care post e vacant și de către cine se poate ocupa.

I. POSTURI URBANE : Municipiul Cluj : Școala primară Nr. 1. p. XI. b., p. XII. f., p. XIII. b., p. XIV. secția m. femeie. — Școala primară Nr. 2. p. IX. b., p. X. secție m. bărbat. — Școala primară Nr. 3. p. XI. b., p. XII. f. — Școala primară Nr. 4. p. III. b., p. VI. f., p. VII. secție m. bărbat. p. VIII. secție m. femeie. — Școala primară Nr. 7. p. IV. f. — Școala primară Nr. 8. p. IV. f. — Școala primară Nr. 10. p. III. b. — Școala primară Nr. 15. p. I. b.

II. Posturi rurale : Agârbiciu p. I. b., Almaș p. II. f., Arghiș p. I. b., Baciu p. I. b., Băbiu p. I. b., Bălcești—Ghiurcuța de Jos p. I. b., B. Ghiurcuța de Sus p. I. b., B. Poiană Horia p. I. b., Bărâi p. I. b., Bedeciu p. II. f., Bica p. I. b., Boteni p. I. b., Buteni p. I. b., Chidea p. I. b., Ciurlia p. I. b., Cheseu p. I. b., Cojocna p. IV. f., Dângăul-Mic p. I. b., Fântânița p. II. f., Feiurdeni p. I. b., Feldioara p. I. b., Fildul de Mijloc p. I. b., Găldășeni p. I. b., Gheorgheni p. I. b., p. III. secție m. femeie, Juriul de Câmpie p. I. b., Lăpustești p. I. b., Mărișel p. I. b., M. Costești p. I. b., M. Rusești p. I. b., Miceștii de Câmpie p. I. b., Miluanț p. I. b., Mureșeni de Câmpie p. I. b., Negreni p. II. f., Rîșca de Jos p. I. b., Petrinzel p. I. b., Rogojel p. II. f., Ruginoasa p. I. b., Săcuiu p. I. b., Șarmaș p. III. b., Sănmărtin p. I. b., Someșul Rece p. I. b., Strâmba p. I. b., p. II. f., Sumurduc p. I. b., Sutor p. I. b., Tăușeni p. I. b., Trestia p. I. b., Valea Drăganului șc. Nr. 1. p. I. b., Vălișoara p. I. f., Vlaha p. IV. secție m. femeie, Zoreni p. I. b.

III. Grădini de copii rurale : Mociu p. I. f.

IV. Grădini de copii urbane. Cluj : Grădina de copii Nr. 4. p. II. f.

Nr. 463—1932.

OBIECT : *Propuneri pentru reorganizarea școlilor complementare.*

On. Minister al Instrucțiunii Publice cu ord. Nr. 20669—1932 dispune, ca să se pună în discuția celor mai apropiate ședințe de cercuri culturale, ca supliment la programul stabilit, alăturatele propuneri pentru reorganizarea cursurilor complementare. Concluziile, la care s'ar ajunge, ni se vor trimite separat de celălalt dosar al ședințelor. Domnii președinți de cercuri vor căuta a satisface urgent acestor dispozițiuni.

Propuneri :

Școala complementară practică urmează celei primare, cu absolvenții aceștea și cu adulții (adultele). Scopul ei este să inițieze în viața practică a regiunii, să perfecționeze profesiunile dominante ale localității.

Instrucția generală și cea teoretică, se va reduce la strictul necesar atât cât poate ajuta formația practică a cursiștilor.

Spiritul programelor. — Programa acestei instrucțiuni se va grupa pe ședințe (șezători) în jurul unei idei centrale. De pildă : *Cooperarea* : Lecturi liberare (literatură). Înfrățirea oamenilor prin credință, pilde din Evanghelie și din viețile Sfinților (religia). Asociația și solidaritatea în viața naturii (șt. naturale). Pilde de asociație și solidaritate din trecut (istorie). Practica cooperăției în localitate și probleme în legătură cu cooperăția (aritmetică, geometrie și puțină contabilitate). Dăm la sfârșit o schiță de program.

Programa întocmită pe materii, se va grupa și pe centre de interes. Se vor alcătui programe-instrucțiuni pentru medii comerciale și industriale și pentru medii agricole.

Programa agricolă se va regionaliza după cele patru medii economice în cari s'au dezvoltat satele: munte, dealuri, câmpie și ape.

Orice școală va alege una din ele, sau va localiza combinând din toate, după cerințele economice ale localității.

Programa industrială-comercială se va alcătui în înțelegere cu Ministerul Muncii (Direcția învățământului muncitoresc), iar cea agricolă de acord cu Ministerul de Agricultură.

Pentru școlile de fete, programa va varia în ceea ce privește gospodăria, îndeletnicirile (meseriile); se vor adăuga cunoștinți de puericultură.

Să nu se confunde tehnica unei meserii ce se deprinde într'o școală de meserii, cu ceea ce se poate realiza în atelierul școlii complementare.

Școala de meserii creiază meseriași specialiști, fiecare în câte o ramură; atelierul cursului complementar inițiază sau perfecționează diferite îndeletniciri casnice pentru nevoile personale ale gospodarului și numai în al doilea rând pentru dezvoltarea unei industrii sătești de desfacere.

Prin aceste ateliere se pot populariza și localiza anumite indeletniciri manuale, sau reinvia altele pe lângă cele existente.

Tot astfel se poate spune despre învățământul agricol la aceste cursuri practice. Va trebui dar în prealabil făcută o anchetă economică a regiunii (a satului măcar) unde se organizează un curs complementar.

Această anchetă am făcut-o pe sate, fișele fiind clasate pe județe.

Durata cursurilor: — Instrucția teoretică ca și lucrările practice se grupează pe trei ani.

Cea teoretică se mărginește între 150—200 ore pe an (în 50—60 ședințe, în câte trei ședințe săptămânale, deobicei iarna).

Organizarea și înzestrarea: — Lucrările practice în atelier sau în natură, nu se limitează, ele se vor adapta sezonului de muncă în localitate.

Cursurile complementare de oraș cu program comercial sau industrial, ar trebui trecute pe seama Ministerului Muncii, contopindu-se cu școlile de ucenici.

În localitățile unde-s școli agricole, de gospodărie, sau de meserii, cursul complementar aplicat, se organizează pe lângă aceste școli, ținându-se seamă de programul acestor cursuri în ramurile practice în care școala poate ajuta.

Cursurile complementare și de adulți vor avea la Ministerul Instrucțiunii un Consiliu consultativ compus din: delegatul Ministerului de Agricultură (al învățământului și propagandei agricole), un delegat al învățământului gospodăresc, un delegat al învățământului meseriilor (al industriei sătești), doi delegați ai învățământului primar, complementar și de adulți.

Cursurile se vor înzestra cu ateliere și terenuri de cultură.

Terenul, cu care e improprietărită școala primară, trece de drept în folosința cursului complementar, școlii primare rămânându-se numai grădina școliei. Cele, cari nu au terenuri, vor fi improprietărite din rezervele statului. Cursurile complementare pot lua în exploatare pentru cultură și ameliorări, terenuri comunale sau dela stat și particulari. Comunele, județele, Statul, le acordă subvenții pentru întreținere.

Fiecare școală complementară va avea același Comitet școlar, ca și școala primară, lărgit însă cu persoane cari se interesează de aceste cursuri. Învățătorul calificat pentru cultura generală este directorul cursurilor.

Când însă cursul complementar are locul propriu, își poate organiza un comitet școlar deosebit, controlat tot de Casa școalelor conform Art. 21 din Legea pentru organizarea comitetelor școlare.

În aceste cursuri nu se vor admite copii mai jos de 12 ani împliniți, potrivit legislației de protecție a muncii copilului.

Absolvenții cursurilor complementare pot beneficia de reduceri în serviciul militar, după cum va aviza Marele Stat Major al Armatei.

Corpul didactic: — Corpul didactic se formează din: un învățător (și învățătoare) de cultură generală cu calificajii speciale pentru cursurile acestea.

Un agronom instructor inițiat în toate ramurile economice locale.

Un maestru (maestri) de meserii locale, Maestră de gospodărie casnică.

Învățătorul de curs complementar ar putea avea pe seamă și secția adulților analfabeți pentru industria teoretică.

Învățătorul și învățătoarea, cari vor fi urmat cursuri de perfecționare agricolă, sau de gospodărie casnică organizate în acest scop, pot funcționa la cursul complementar în ramura practică.

Schița de program pentru cursurile complementare

Din Limba Română

I. Lecturi literare care exaltă viața de țară, îndeletnicirile regiunii, munca, economia, buna rânduială (spirit gospodăresc), inițiativa, curajul eroic, spiritul de întreprindere, unirea și solidaritatea între oameni, simțul datoriei, respectul și cinstea; lecturi istorice și religioase; pagini alese din marii scriitori; lecturi din actualități (reviste și ziare); literatură populară și literatură veselă.

II. *Scrisori și acte publice*: Scrisori familiare, Scrisori către persoane streine, Scrisori de interes și afaceri, Telegramme, Chitanțe, Petiții (cereri și reclamații). Anunțuri și reclame, Oferte de executare de lucrări și pentru vânzări de articole confecționate, Felurite contracte, Registru inventar, Registru de cheltuieli și venituri, Scrisori de povestiri auzite dela părinți, bunici sau vre-o întâmplare la care au luat parte.

Igienă și Medicină Practică

Igiena pielii și a părului. Bolile de piele.

Microbi. Vaccinare. Apă de băut. Bolile transmise prin apă. (Tifosul, limbricii). Aer curat și aer stricat. Munca în aer liber și ateliere. Ofița. Frigurile (paludismul). Scrânteli, loviri, frânturi, (bandaje, pansamente, fricțiuni, cataplasme, degerături, opărel, obrinteli (infecții, desinfecții), arsuri, înțepături, mușcături, răceli, scăpați de înecări, asfixii, indigestii și intoxicații, leșinuri).

Preparate casnice: cealuri (de tei, mușețel, mentă, sunătoare, nalbă, salcâm, coada șoricelului, etc.), limonăzi, oțeturi aromatice, apă de var...

Curățenia corpului și băile.

Curățenia în casă, curte, ateliere, grajduri, cotețe.

Igiena satului, Igiena muncii și a profesiei; igiena atelierului. Băuturi alcoolice și fumatul.

Pentru fete: Îngrijirile noului născut. Alăptarea și înțărirea

copilului. Băile, înfășatul, plimbarea în aer, somnul. Ieșirea dinților, Bolile copilului.

Din Geografie.

Geografia economică a regiunilor României ; bogățiile solului și subsolului, industria și comerțul României.

Lecturi geografice (economice) din Iugoslavia, Bulgaria, Rusia, Franța, Danemarca, Olanda, Elveția, Suedia și Norvegia, Italia, Statele Unite ale Americii.

Din Istorie.

Viața satelor de altă dată ; Plugăritul, vitele, pomăritul, meseriile, negoțul ; vremuri de foamete, de secetă, de bejenii ; bolile și leacurile, cum își apărau pământurile ; judecățile și ocărnuirea de altă dată ; birurile. Domnul și boerii ; bisericile, mănăstirile, școlile de altă dată. Figuri de domni de boeri, de ostași, de cărturari, fețe bisericești. Lecturi despre viața satelor de altă dată. Luptele Românilor pentru unire și neatârnaire.

(Va urma)

BCU Cluj / Central University Library Cluj



Ș T I R I

* *Restul salarelor de pe luna Ianuarie nici până astăzi nu s'a putut ridica. Sperăm, că acest rest se va putea ridica în cursul acestei luni, când nu este exclus ca să luăm salarele și pe această lună.*

* *Dș Ana Nemeș și Dl Nicolae Bularda, ambii învățători în Șoimeni, s'au logodit. Felicitările noastre.*

* *Prin radio s'a anunțat, că examenele de definitivat s'au amânat pe toamnă.*

* *Ioan Moldoveanu, revizorul școlar al jud. Someș, a decedat la 14 l. c. în etate de 39 ani. — A mai decedat la 12 l. c. și inv. pens. din Morlaca, Gheorghe Tulbure, în etate de 73 ani. Odihnească ambii în pace.*

* *Au fost de curând numite Dnele învățătoare : Ana Duca m. Pașca la Păniceni și Maria Lazar m. Ciacław la Fântânița.*

* *Au fost autentificate statutele Băncii Populare „Solidăritatea” a Corpului didactic primar din acest județ. Pe 22 l. c. au fost convocați la prima ședință membrii consiliului de administrație pentru a lua măsurile ca bancă să și înceapă activitatea.*